

Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie

29-100 Włoszczowa , ul. Sobieskiego 38
tel.: (+41) 394 49 92 , 394 57 60 , fax. wew. 28
e-mail: wloszczowa.piw@wetgiw.gov.pl

Włoszczowa , 16.02.2009r.

PIW. 06. / 1 /09

**Pan
Ryszard Maciejczyk
STAROSTA WŁOSZCZOWSKI**

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNO –WETERYNARYJNEGO W POWIECIE WŁOSZCZOWSKIM w 2008roku .

1 Zadania Inspekcji Weterynaryjnej.

Celem działania Inspekcji Weterynaryjnej jest ochrona zdrowia publicznego. Inspekcja realizuje to zadanie przede wszystkim w ramach nadzoru nad bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego oraz poprzez zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w szczególności tych, które mogą przenosić się na ludzi.

Do głównych obszarów działania Powiatowego Inspektoratu Weterynarii we Włoszczowie zaliczamy:

- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych oraz biologicznych czynników chorobotwórczych (zoonoz),
- badania kontrolne zakażeń zwierząt,
- monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach;
- nadzór nad przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie,
- nadzór nad wprowadzaniem na rynek zwierząt,
- nadzór nad zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego (pozyskiwanie i przechowywanie), jaj wylęgowych drobiu i produktów akwakultury,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów o humanitarnej ochronie zwierząt - dobrostan zwierząt (ochrona zwierząt w chowie i hodowli, w transporcie i podczas uboju),
- nadzór nad przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt,
- prowadzenie kontroli weterynaryjnej w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów,
- ustalanie warunków i nadzór nad eksportem z podmiotów będących pod nadzorem IW do krajów trzecich,
- nadzór nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej,
- badanie zwierząt rzeźnych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego,
- prowadzenie monitoringu żywności, tj. monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego,
- nadzór nad wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz łącznie z produkcją pierwotną (zboża),
- prowadzenie monitoringu pasz,
- nadzór nad stosowaniem pasz leczniczych,
- nadzór nad pozyskiwaniem i zagospodarowywaniem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do konsumpcji przez ludzi (utylicacja),
- zarządzanie systemami informatycznymi w weterynarii,

2. Kadry Inspekcji Weterynaryjnej w powiecie włoszczowskim .

W skład Powiatowego Inspektoratu Weterynarii we Włoszczowie wchodzi:

- 1) zespoły lub samodzielne stanowiska pracy :
 - a. zespół do spraw ochrony zdrowia zwierząt ,zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz higieny materiału biologicznego;
 - b. zespół do spraw higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego ,środków żywienia zwierząt , nadzoru nad ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego oraz ochrony zwierząt
 - c. zespół do spraw finansów, księgowości, administracji, zaopatrzenia i informatyki;
 - d. samodzielne stanowisko do spraw obsługi prawnej
- 2) sekretariat powiatowego lekarza weterynarii.

W Inspekcji Weterynaryjnej w powiecie włoszczowskim zatrudnionych jest 5 inspektorów ¹, w tym 3 lekarzy weterynarii , główna księgowa , referent finansowo –księgowo- kadrowy 1 osoba ,starszy referent administracyjny -1 osoba , radca prawny ,informatyk oraz tzw. stanowisko pomocnicze 1 osoba . Kierownikiem Powiatowego Inspektoratu Weterynarii jest Powiatowy Lekarz Weterynarii we Włoszczowie .

3. Prawodawstwo weterynaryjne

Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie działa na podstawie aktów prawa krajowego i prawa wspólnotowego ,w szczególności :

a) prawo krajowe:

- ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. **o Inspekcji Weterynaryjnej** (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842 –tekst jednolity, z późn.zm.),
- ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. **o produktach pochodzenia zwierzęcego** (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. **o bezpieczeństwie żywności i żywienia** (Dz. U. Nr 171, poz. 1225 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. **o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt** (Dz. U. Nr 69, poz. 625 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 10 grudnia 2003 r. **o kontroli weterynaryjnej w handlu** (Dz. U. z 2004 r. Nr 16, poz. 145 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. **o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt** (Dz. U. Nr 91, poz. 872 z późn. zm.),
- ustawa z dnia z dnia 21 sierpnia 1997 r. **o ochronie zwierząt** (Dz. U. z 2003 r. Nr 106 poz. 1002 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 22 lipca 2006 r. **o paszach** (Dz. U. Nr 144, poz. 1045),
- ustawa z dnia 6 września 2001 r. **Prawo farmaceutyczne** (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 33 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. **o organizmach genetycznie zmodyfikowanych** (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 233),
- ustawa z dnia 21 stycznia 2005 r. **o doświadczeniach na zwierzętach** (Dz. U. Nr 33, poz. 289 z późn. zm.),

Jednocześnie do ww. ustaw wydano kilkaset aktów wykonawczych w formie rozporządzeń Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw zdrowia, ministra właściwego do spraw środowiska i ministra właściwego do spraw administracji, jak również 2 zarządzenia ministra właściwego do spraw rolnictwa.

b) akty prawa Unii Europejskiej, w szczególności :

- rozporządzenie Rady (WE) nr 1255/97 z dnia 25 czerwca 1997 r. dotyczące kryteriów wspólnotowych dla miejsc postojów oraz zmieniające plan trasy określony w Załączniku do dyrektywy 91/628/EWG,
- rozporządzenie Rady Nr 2377/90 z dnia 26 czerwca 1990 r. ustanawiające wspólnotową procedurę dla określania maksymalnego limitu pozostałości weterynaryjnych produktów leczniczych w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 2629/97 z dnia 29 grudnia 1997 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 820/97 w zakresie kolczyków, rejestrów i paszportów w ramach systemu identyfikacji i rejestracji bydła,

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 494/98 z dnia 27 lutego 1998 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 820/97 w odniesieniu do stosowania minimalnych sankcji administracyjnych w ramach systemu identyfikacji i rejestracji bydła,
- rozporządzenie (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 lipca 2000 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestracji bydła i dotyczące etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 820/97,
- rozporządzenie (WE) nr 999/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiające przepisy dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych encefalopatii gąbczastych,
- rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności i ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności,
- rozporządzenie (WE) nr 998/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie wymogów dotyczących zdrowia zwierząt stosowanych do przemieszczania zwierząt domowych o charakterze niehandlowym i zmieniające dyrektywę Rady 92/65/EWG,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1082/2003 z dnia 23 czerwca 2003 r. ustanawiające szczegółowe zasady w celu wykonania rozporządzenia (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie minimalnego poziomu kontroli przeprowadzanych w ramach systemu identyfikacji i rejestracji bydła,
- rozporządzenie (WE) Nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy,
- rozporządzenie (WE) Nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczące możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniające dyrektywę 2001/18/WE,
- rozporządzenie (WE) Nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt,
- rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność,
- rozporządzenie Rady (WE) nr 21/2004 z dnia 17 grudnia 2003 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestrowania owiec i kóz oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 i dyrektywy 92/102/EWG i 64/432/EWG,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 136/2004 z dnia 22 stycznia 2004 r. ustanawiające procedurę kontroli weterynaryjnej we wspólnotowych punktach kontroli granicznej dotyczącą produktów przywożonych z państw trzecich,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczące przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzwspólnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 745/2004 z dnia 16 kwietnia 2004 r. ustanawiające środki w odniesieniu do przywozu produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do indywidualnego spożycia,
- rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych,
- rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego,
- rozporządzenie (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 911/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. wykonujące rozporządzenie nr 1760/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie kolczyków, paszportów i rejestrów
- rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającym dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97,

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 37/2005 z dnia 12 stycznia 2005 r. w sprawie monitorowania temperatur w środkach transportu, podczas magazynowania oraz składowania głęboko mrożonych środków spożywczych przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- rozporządzenie (WE) nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. ustanawiające wymagania dotyczące higieny pasz,
- rozporządzenie (we) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 644/2005 z dnia 27 kwietnia 2005 r. ustanawiające specjalny system identyfikacji bydła trzymanego w celach kulturalnych i historycznych w oficjalnie zatwierdzonych gospodarstwach, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1003/2005 z dnia 30 czerwca 2005 r. wdrażające rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 w odniesieniu do celu wspólnotowego ograniczenia powszechnego występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach hodowlanych gatunku Gallus gallus oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2160/2003,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych,
- rozporządzenie Komisji WE nr 2074/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiające środki wykonawcze w odniesieniu do niektórych produktów objętych rozporządzeniem (WE) nr 853/2004 i do organizacji urzędowych kontroli na mocy rozporządzeń (WE) nr 854/2004 oraz (WE) nr 882/2004, ustanawiające odstępstwa od rozporządzenia (WE) nr 852/2004 i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 853/2004 oraz (WE) nr 854/2004,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 2075/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące urzędowych kontroli w odniesieniu do włosieni (Trichinella) w mięsie,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 2076/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiające środki przejściowe do celów wdrożenia rozporządzeń (WE) nr 853/2004, (WE) nr 854/2004 oraz (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 853/2004 oraz (WE) nr 854/2004,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1168/2006 z dnia 31 lipca 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 w odniesieniu do celu wspólnotowego ograniczenia częstości występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach kur niosek gatunku Gallus gallus oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1003/2005,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1505/2006 z dnia 11 października 2006 r. wdrażające rozporządzenie Rady (WE) nr 21/2004 w zakresie minimalnego poziomu kontroli prowadzonych w związku z identyfikacją i rejestrowaniem owiec i kóz,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustanawiające najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w artykułach spożywczych,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1882/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustanawiające metody pobierania próbek i analizy do celów urzędowej kontroli poziomu azotanów w niektórych środkach spożywczych,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1883/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustanawiające metody pobierania próbek i metody analizy do celów urzędowej kontroli dioksyn i dioksynopodobnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w środkach spożywczych.

Dodatkową podstawą działania Inspekcji Weterynaryjnej o charakterze norm wewnętrznych są **plany gotowości zwalczania chorób zakaźnych zwierząt** wydane na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Plany gotowości opracowane zostały dla zwalczania następujących chorób zakaźnych zwierząt:

- pryszczycyca – FMD,
- klasyczny pomór świń – CSF,
- afrykański pomór świń – ASF,
- choroba pęcherzykowa świń – SVD,
- gąbczasta encefalopatia bydła – BSE,
- rzekomy pomór drobiu – Newcastle Disease,
- wysoce zjadliwa grypa ptaków – Highly pathogenic avian influenza,
- wirusowa posocznica krwotoczna ryb łososiowatych – VHS.

Ponadto Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie w 2008 r. realizował następujące **programy** :

- Program zwalczania enzoptycznej białaczki bydła (*Enzootic bovine leucosis* – EBL)-w roku 2007 powiat włoszczowski Decyzją nr 2007/559/WE został uznany za urzędowo wolny od enzoptycznej białaczki bydła .Programem objęto 3756 sztuk bydła .
- Program zwalczania gruźlicy bydła (*Bovine tuberculosis*). Zbadano 4165 sztuk bydła

- Program zwalczania brucelozy u bydła (*B. abortus*). Zbadano 5791 sztuk bydła.
- Program zwalczania gąbczastej encefalopatii bydła (*Bovine spongiform encephalopathy* - BSE) - monitoring gąbczastej encefalopatii bydła (BSE).
- Program zwalczania i kontroli zakażeń wirusami wysoce zjadliwej grypy ptaków d. pomoru drobiu u drobiu i ptaków dzikich (*Highly pathogenic avian influenza* - HPAI).
- Program zwalczania brucelozy u owiec. Poddano badaniu 164 owce.
- Program zwalczania niektórych serotypów salmonelli w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) na rok 2008.
- Plan kontroli urzędowej środków żywienia zwierząt w zakresie nadzoru Inspekcji Weterynaryjnej na rok 2008 – przygotowany zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej,
- Program badań kontrolnych obecności substancji niedozwolonych oraz pozostałości chemicznych, biologicznych i produktów leczniczych u zwierząt i w żywności pochodzenia zwierzęcego na 2008 r.
- W sierpniu 2008 roku w powiecie włoszczowskim rozpoczęto realizację Programu zwalczania Choroby Aujeszkiego u świń, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz.U. z 2008r. ,Nr 64,poz.397). Przewidywany czas realizacji programu lata 2008 -2013. Programem są objęte wszystkie stada świń ,z wyjątkiem dzików ,które nie są utrzymywane w gospodarstwie .W programie uczestniczą gospodarstwa ,dla których istnieje obowiązek rejestracji zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004r.o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt .Udział hodowców i producentów świń w programie jest obowiązkowy. Głównym celem wprowadzenia programu jest uwolnienie terytorium Rzeczypospolitej od tej choroby. W dniu zakończenia programu wszystkie województwa zostaną uznane za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkiego u świń .Realizacja programu w konsekwencji ma umożliwić swobodny handel świniami z państwami, które są wolne od choroby Aujeszkiego lub w których jest realizowany program zwalczania tej choroby .Zgodnie z decyzją Komisji 2008/185/WE państwa ,które nie są wolne od choroby Aujeszkiego lub które nie prowadzą programu zwalczania choroby mają zakaz handlu świniami z państwami członkowskimi Unii Europejskiej lub ich regionami ,które spełniają powyższe warunki .
W 2008 roku w powiecie włoszczowskim przeprowadzono dwa etapy zwalczania tej choroby ,polegające na dwukrotnym pobraniu próbek krwi w odstępie od 2 do 6 miesięcy od świń w tuczarniach ,stadach zarodowych oraz stadach o pełnym cyklu produkcji . Poddano badaniu 685 stad świń , w których pobrano do badania 5468 próbek krwi . W 52 stadach stwierdzono wyniki dodatnie .Największą liczbę ognisk choroby odnotowano w stadach świń w niektórych miejscowościach w gminie Moskorzew i gminie Radków i tam rozpoczęto szczepienia i eliminację świń w stadach zakażonych i w stadach w obszarze zapowietrzonym.W marcu 2009 roku w stadach świń na terenie powiatu włoszczowskiego zostanie przeprowadzone trzecie próbkobranie . W przypadku gdy wszystkie wyniki badań próbek krwi pobranych w stadzie w pierwszym ,drugim i trzecim próbkobranie będą ujemne to stado takie uzyskuje status stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego.

4. Systemy informatyczne

Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie w trakcie swojej pracy wykorzystuje w szerokim zakresie środki komunikacji elektronicznej. Podstawowymi systemami informatycznymi są:

- **system SPIWET (Skoordynowany Program Inspekcji Weterynaryjnej)** – ewidencja krajowych podmiotów gospodarczych prowadzących działalność znajdującą się pod nadzorem IW;
- **system TRACES (Trade Control and Expert System)** – unijny system kontroli i powiadamiania o przemieszczeniach zwierząt żywych i niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego przez terytorium państw członkowskich UE dotyczących wymiany wewnętrznej, importu i tranzytu z krajów trzecich oraz eksportu do krajów trzecich;
- **system RASFF (Rapid Alert System of Food and Feed)** – system powiadamiania i wczesnego ostrzegania o zagrożeniach wynikających z niewłaściwej jakości produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz;
- **system ADNS (Animal Disease Notification System)** - system zgłaszania chorób zakaźnych zwierząt;
- **system ZChZZ (Zgłaszania Chorób Zakaźnych Zwierząt)** - dodatkowy system rejestracji i zgłaszania chorób zakaźnych zwierząt, badań monitoringowych i kontroli gospodarstw na terenie RP;
- **system CELAB** – system gromadzący i zarządzający danymi dotyczącymi wyników badań laboratoryjnych prowadzonych dla potrzeb Inspekcji Weterynaryjnej.

5. Nadzór nad ochroną zdrowia zwierząt

Sprawowanie nadzoru nad ochroną zdrowia zwierząt jest jednym z podstawowych obowiązków organów Inspekcji Weterynaryjnej. Sytuacja taka wynika niewątpliwie z historycznej ewolucji

kompetencji organów administracji weterynaryjnej, na którą duży wpływ miały doświadczenia zdobyte w walce z epizootiami. Nie bez znaczenia jest również zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi lub zwierząt, jakie nadal stanowią choroby zakaźne zwierząt, występujące w kraju i za granicą.

W ramach realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia zwierząt Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie sprawował w 2008 r. nadzór nad następującymi podmiotami prowadzącymi w różnym zakresie działalność związaną ze zwierzętami:

Rodzaj działalności	Liczba podmiotów
Zarobkowy przewóz zwierząt lub przewóz zwierząt wykonywany w związku z prowadzeniem innej działalności gospodarczej	3
Środki transportu zatwierdzone do transportu zwierząt poniżej 8 godz.	4
Punkty unasienniania zwierząt	10
Punkty kopulacyjne	5
Hodowla lub chów ryb, mięczaków lub skorupiaków	8
Utrzymywanie zwierząt gospodarskich w celu umieszczenia tych zwierząt na rynku lub produktów pochodzących z tych zwierząt lub od tych zwierząt (konie, bydło, drób (rzeźny i towarowy – jaja konsumpcyjne), świnie, owce, kozy, pszczoły, zwierzęta futerkowe)	4068

W powyższych podmiotach przeprowadzono łącznie 569 kontroli, podczas których w 75 skontrolowanych podmiotach stwierdzono niezgodności w stosunku do wymagań określonych w obowiązujących przepisach.

Ponadto, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt do obowiązków Inspekcji Weterynaryjnej należy zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt. Pod pojęciem zwalczania rozumiemy czynności podejmowane w celu wykrycia choroby i zapobiegania jej dalszemu rozprzestrzenianiu się, czynności prowadzące do ostatecznej likwidacji choroby, jak również działania związane z myciem, czyszczeniem i odkażaniem w ognisku choroby oraz postępowaniem przy ponownym wprowadzaniu zwierząt do gospodarstwa.

W 2008 r. na terytorium powiatu włoszczowskiego wystąpiły następujące choroby zakaźne zwierząt podlegające zwalczaniu z urzędu:

Nazwa choroby	liczba ognisk	Liczba zlikwidowanych zwierząt
Gruźlica bydła	1	1
BSE u bydła (stwierdzono u bydła pochodzącego z powiatu włoszczowskiego ,poddanego ubojowi w rzeźni w powiecie Piotrków Trybunalski	1	5
Choroba Aujeszkyego u świń	52	718

W 2008r. na terytorium powiatu włoszczowskiego wystąpiły następujące choroby zakaźne zwierząt podlegające obowiązkowi rejestracji:

Nazwa choroby	liczba ognisk	Liczba zwierząt w ognisku choroby
Salmoneloza u drobiu rzeźnego	3	90900

W celu kontroli sytuacji epizootycznej w powiecie oraz mając na względzie jego ochronę przed występowaniem groźnych chorób zwierząt, Inspekcja Weterynaryjna corocznie prowadzi badania monitoringowe (kontrolne) w kierunku następujących jednostek chorobowych podlegających obowiązkowi zwalczania zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób

zakaźnych zwierząt(oprócz wymienionych powyżej programów : pryszczycza świń – poddano badaniu próbki krwi pochodzące od 10 sztuk świń , choroba pęcherzykowa świń – poddano badaniu próby krwi pobrane od 10 sztuk świń , klasyczny pomór świń – poddano badaniu próbki krwi od 15 sztuk świń , BSE – poddano badaniu próby (pień mózgu) od 117 sztuk bydła z terenu powiatu włoszczowskiego , wścieklizna lisów wolnożyjących- w ramach monitoringu przepadano próbki pochodzące od 57 sztuk lisów dostarczonych przez myśliwych .W wyniku przeprowadzonych badań uzyskano wyniki ujemne wszystkich przebadanych próbek.

W celu likwidacji wścieklizny u lisów wolnożyjących, które są podstawowym rezerwuarem tej groźnej dla człowieka choroby, przeprowadzone były dwie akcje szczepień tych zwierząt przeciwko wściekliznie (wiosenna i jesienna) na terenie powiatu włoszczowskiego .

Do zadań Inspekcji Weterynaryjnej należy również monitorowanie występowania i zwalczanie tych chorób zakaźnych zwierząt, które stanowić mogą zagrożenie dla zdrowia publicznego, czyli chorób odzwierzęcych i biologicznych czynników chorobotwórczych (zoonoz).

Oprócz działań związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, do zadań Inspekcji Weterynaryjnej należy również ochrona zdrowia zwierząt, sprawowana poprzez prowadzenie nadzoru nad każdym rodzajem działalności wiążącej się z:

- rozrodem zwierząt (na każdym etapie postępowania z materiałem biologicznym od nich pozyskany);
- rozrodem ryb oraz wylęgarniami drobiu, zakładami drobiu;
- chowem i hodowlą zwierząt akwakultury (ryby, skorupiaki i mięczaki);
- działalnością związaną z hodowlą zwierząt laboratoryjnych, utrzymywanych lub hodowanych na potrzeby pokazów, edukacji, ochrony i zachowania gatunków zwierząt i prowadzenia badań naukowych;
- skupem zwierząt, miejscami gromadzenia zwierząt, obrotem zwierzętami i pośrednictwem w tym obrocie;
- organizowaniem targów, wystaw, pokazów lub konkursów zwierząt;
- utrzymywaniem zwierząt gospodarskich w celu umieszczenia na rynku tych zwierząt lub produktów pochodzących z tych zwierząt lub od tych zwierząt, a także chowem lub hodowlą zwierząt dzikich utrzymywanych przez człowieka jak zwierzęta gospodarskie;
- przewozem zwierząt.

6. Nadzór nad identyfikacją i rejestracją zwierząt

Organy Inspekcji Weterynaryjnej sprawują nadzór w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Organy Inspekcji Weterynaryjnej sprawując przedmiotowy nadzór:

1) mają w szczególności prawo do bezpośredniego dostępu do danych zawartych w rejestrze prowadzonym przez Polski Związek Hodowców Koni, Polskie Towarzystwo Kuców Sztetlandzkich, Stowarzyszenie Hodowców i Użytkowników Kłusaków oraz Polski Klub Wyścigów Konnych, dotyczącym zwierząt z rodziny koniowatych jak również w rejestrze prowadzonym przez ARiMR, dotyczącym zwierząt gospodarskich oznakowanych oraz do dokonywania korekt i uzupełnień w ww. rejestrach, a także do wprowadzania do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych informacji o statusie epizootycznym siedzib stad.

2) przeprowadzają kontrole na miejscu w siedzibie stada dotyczące oznakowania i rejestracji zwierząt, w szczególności wypełniania obowiązku prowadzenia księgi rejestracji i wyposażenia bydła oraz koniowatych w paszporty.

Raport z kontroli identyfikacji i rejestracji w siedzibach stad bydła przeprowadzonych w 2008 r w powiecie włoszczowskim:

1 . Ogólne informacje o zwierzętach i kontrolach	
1.1. Ogólna liczba skontrolowanych stad bydła	392
1.2. Ogólna liczba dokonanych kontroli	396
1.3. Ogólna liczba sztuk bydła w skontrolowanych stadach	3941

3. Sankcje nałożone zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 494/98		
	Zwierzęta, których dotyczy	Stada, których dotyczy
Restrykcje dotyczące przemieszczeń wszystkich sztuk bydła w siedzibie stada	276	46
Ogółem	276	46

7. Nadzór nad humanitarną ochroną zwierząt

Ważnym elementem działalności i realizacji przez Inspekcję Weterynaryjną zadań ustawowych jest prowadzony przez nią nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt. Oprócz kontroli przestrzegania przepisów o ochronie zwierząt w gospodarstwach, w transporcie, a także podczas uboju zwierząt rzeźnych. Inspekcja Weterynaryjna kontroluje gospodarstwa utrzymujące zwierzęta, sprawdzając przestrzeganie przepisów o ochronie zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw utrzymujących świnię, cielęta i kury nieśne.

Roczny raport z kontroli przeprowadzonych w 2008 roku wykazał, że na terenie powiatu było 4068 gospodarstw utrzymujących te gatunki zwierząt.

Na terenie powiatu włoszczowskiego na koniec 2008 r. nie było zarejestrowanych przewoźników zatwierdzonych do przewozów powyżej 8 godzin. Inspekcja obejmuje nadzorem 3 przewoźników zatwierdzonych do transportu zwierząt żywych 8 godzin.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie sprawował nadzór nad dwoma rzeźniami świń oraz jedną rzeźnią drobiu. Powiatowy Lekarz Weterynarii we Włoszczowie przeprowadził łącznie w skali powiatu w omawianym okresie 4 kontrole okresowe rzeźni oraz łącznie 3 kontrole rzeźni drobiu. W trakcie kontroli stałych i okresowych uchybienia stwierdzone zostały w 2 przypadkach, w tym w 1 przypadku dotyczyły ubojni trzody zakwalifikowanych do handlu na terytorium Unii Europejskiej, w 1 przypadku rzeźni drobiu zakwalifikowanej do handlu na terytorium Unii Europejskiej. Nie stwierdzono przypadków łamania przepisów o humanitarnej ochronie zwierząt podczas uboju. W rzeźniach poddano ubojowi i zbadano 13 933 sztuk trzody oraz 1087623 sztuk drobiu.

8. Bezpieczna żywność pochodzenia zwierzęcego

Inspekcja Weterynaryjna sprawuje nadzór w zakresie bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego. Pozyskiwanie, chów, wytwarzanie, oczyszczanie, ubój, rozbiór, przetwarzanie, pakowanie, przepakowywanie, przechowywanie lub transport to czynności składowe „produkcji”, nad którymi ma nadzór Inspekcja Weterynaryjna. Kontrole urzędowe są konieczne, w celu sprawdzenia, że podmioty działające na rynku spożywczym stosują się do przepisów w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności.

Tabela. Nadzór nad produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego

Rodzaj działalności	Liczba podmiotów
Zatwierdzone rzeźnie zwierząt	2
Zatwierdzone zakłady rozbioru zwierząt kopytnych	2
Zakłady rozbioru zwierząt kopytnych o dawnej małej zdolności z okresem przejściowym do 31 grudnia 2009 roku.	1
Zatwierdzone przetwórnice mięsa czerwonego	2
Zakłady przetwórstwa mięsa czerwonego o dawnej małej zdolności z okresem przejściowym do 31 grudnia 2009 roku.	1
Zakłady z produkcją surowych wyrobów mięsnych	1
Zatwierdzone rzeźnie drobiu	1
Zatwierdzone zakłady rozbioru mięsa drobiowego	1
Zakłady sprzedaży bezpośredniej	3

Zakłady przetwórstwa mlecznego	1
Punkty skupu mleka	59
Gospodarstwa mleczarskie	1399
Zakłady obróbki jelit	1
Podmioty prowadzące działalność MOL	2
Fermy kur niosek	1
Zakłady pakowania jaj	1

W powyższych podmiotach przeprowadzono łącznie 222 kontrole.

W wyniku stwierdzenia naruszenia prawodawstwa weterynaryjnego nałożono na podmioty nadzorowane 1 mandat karny na sumę 500 złotych oraz wymierzono w drodze decyzji administracyjnych 5 kar pieniężnych na sumę 9000 zł.

Jednocześnie pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej znajduje się ubój zwierząt w gospodarstwach z pozyskiwaniem mięsa na potrzeby własne. W roku 2008 poddano takiemu ubojowi 7 sztuk świń. W 2008 roku w powiecie włoszczowskim poddano badaniu w kierunku na włośnię 15 sztuk dzików pozyskanych na potrzeby własne myśliwych. Wyniki przeprowadzonych badań były ujemne. Na uwagę zasługuje fakt, że liczba dzików odstrzelonych w obwodach łowieckich na obszarze naszego powiatu **poddanych badaniu** w kierunku włośni znacząco wzrosła w porównaniu z latami poprzednimi. Można przypuszczać, że przyczyną zwiększenia ilości badań dzików jest uruchomienie "Pracowni wytrawiania" w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii we Włoszczowie. Jednak nie stanowi to jeszcze powodu do zadowolenia, ponieważ coroczne dane mówiące o ilości dzików odstrzelonych na obszarze naszego powiatu świadczą o tym, że znaczna część dzików nie jest poddawana badaniu w kierunku włośni.

Ponadto realizowany był plan badań kontrolnych w kierunku pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt żywych, produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego, w paszach i w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt. W 2008 roku – pobrano do takich badań 74 próby zgodnie z krajowym harmonogramem pobierania prób do badań monitoringowych opracowanym dla powiatu włoszczowskiego.

Wyniki przeprowadzonych badań w 2008 roku potwierdzają, że nie są przekraczane dopuszczalne stężenia substancji chemicznych, biologicznych czy leków.

9. Nadzór nad środkami żywienia zwierząt, ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego oraz weterynaryjnymi produktami leczniczymi

Wykaz podmiotów nadzorowanych przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie w zakresie pasz, ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego oraz weterynaryjnych produktów leczniczych

Rodzaj działalności	Liczba podmiotów
Zakłady pośrednie (zbiornice) kategoria 1	1
Podmioty zajmujące się transportem UPPZ kategorii 1	1
Spalarnie i współspalarnie	1
Podmioty wytwarzające pasze wymagające zezwolenia PLW	1
Podmioty obracające paszami wymagające zezwolenia PLW	10
Gospodarstwa utrzymujące zwierzęta i produkujące pasze na własne potrzeby	2101
Wytwórcy materiałów paszowych (produkcja pierwotna)	32
Zakłady lecznicze dla zwierząt	9
R A Z E M	2156

Oprócz sprawowania nadzoru i przeprowadzania kontroli w nadzorowanych podmiotach przeprowadzania badań monitoringowych inspektorzy Powiatowego Inspektoratu we Włoszczowie organizują i przeprowadzają stosowne szkolenia dla podmiotów, dla producentów rolnych, dla lekarzy weterynarii wyznaczonych do przeprowadzania czynności urzędowych - w zakresie obowiązujących przepisów krajowych i regulacji wspólnotowych dla określonego rodzaju działalności, w zakresie dotyczącym nowo wprowadzanych programów związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt (np.w 2008 roku przeprowadzono szkolenia dla producentów świń w związku z wejściem w życie programu choroby Aujeszkyego) itp.

Powiatowy Lekarz Weterynarii
we Włoszczowie
Lek.wet. Jolanta Grzegorzcyk